אבל באיסור של קרקע דברי הכל אסור · תע"ג דמרבן שרינן לרבי שמעון (לעיל דף לה:) הכל רגילות הוא להתכוין לאשווי גומות וחישינן מפי שמא יתכוין: הקש

*משלפי: לדידה מקניא שרי, קניא ממנה אסור, אמר רבא *יואם כלי קיוואי הוא מותר אמר רב חסדא יהאי *כישתא דירקא: אי חזיא למאכל בהמה שרי לטלטולי ואי לא אסיר. אמר רב חייא בר אשי אמר רב האי *תליא: דבשרא שרי לטלטולי, דכוורי אסיר

אמר רב קטינא העומד באמצע המטה כאילו עומד בבריסה של אשה, ולאו מילתא היא. ואמר רב חסדא בר בי רב דזבין ירקא, ליזבין אריכא, כישא כי כישא, ואורכא ממילא ואמר רב חסדא בר בי רב דזבין קניא ליזבין אריכא, טונא כי טונא, ואורכא ממילא ואמר רב חסדא בר בי רב [*דלא נפישא ליה ריפתא] לא ליכול ירקא משום דגריר, ואמר רב חסדא אנא לא בעניותי אכלי ירקא ולא בעתירותי אכלי ירקא: בעניותי משום דגריר, בעתירותי דאמינא היכא דעייל ירקא ליעול בשרא, וכוורי (ה) ואמר רב חסדא בר בי רב דלא נפישא ליה ריפתא לא ליבצע בצועי (ואמר רב חסדא בר בי רב דלא נפישא ליה ריפתא *לא ליבצע מ"ט *דלא עביד בעין יפה) ואמר רב חסדא אנא מעיקרא לא הואי בצענא עד דשדאי ידי בכולי מנא ואשכחי [ביה כל צרכי] ואמר רב חסדא האי מאן דאפשר ליה למיכל נהמא דשערי ואכל דחיטי קעבר משום בל תשחית, ואמר רב פפא האי מאן דאפשר למישתי שיכרא ושתי חמרא עובר משום בל תשחית, ולאו מילתא היא *בל תשחית דגופא עדיף ואמר רב חסדא בר בי רב דלית ליה משחא נימשי במיא דחריצי ואמר רב חסדא בר בי רב דזבין אומצא ליזבין אונקא דאית ביה תלתא מיני בישרא ואמר רב חסדא בר בי רב דזבין כיתוניתא ליזבן מדנהר אבא וניחוורה כל תלתין יומין דמפטיא ליה תריסר ירחי שתא ואנא ערבא, מאי כיתוניתא? כיתא נאה ואמר רב חסדא בר בי רב לא ליתיב אציפתא חדתא, דמכליא מאניה ואמר חסדא בר בי רב לא לישדר מאניה לאושפיזיה לחווריה ליה דלאו אורח ארעא דילמא חזי ביה מידי ואתי למגניא, אמר להו רב חסדא לבנתיה תיהוי צניעתן באפי גבריכו לא תיכלון נהמא באפי גבריכו לא תיכלון ירקא בליליא, לא תיכלון תמרי בליליא, ולא תשתון שיכרא בליליא, ולא תיפנון היכא דמפני גבריכו, וכי קא קארי אבבא אניש לא תימרון "מני" אלא "מני", נקיט *מרגניתא בחדא ידיה וכורא בחדא ידיה מרגניתא אחוי להו וכורא לא אחוי להו עד דמיצטערן והדר אחוי להו: אין שולין את הכרשינין*: מתני' דלא כי האי תנא דתניא ר"א בן יעקב אומר אין משגיחין בכברה כל עיקר: מתני' גורפין מלפני הפטם ומסלקין לצדדין מפני הרעי דברי רבי דוסא, וחכמים אוסרין. נוטלין מלפני בהמה זו ונותנין לפני בהמה זו בשבת: גמ' איבעיא להו: רבנן אריישא פליגי או אסיפא פליגי או אתרוייהו פליגי? תא שמע דתניא וחכמים אומרים יאחד זה ואחד זה לא יסלקנו לצדדין אמר רב חסדא מחלוקת באיבום של כלי דברי הכל מותר, ואיבום של קרקע מי איכא למאן דשרי הא כא משוי גומות אלא אי איתמר הכי איתמר א"ר חסדא מחלוקת באיבום של כלי אבל באיבום של קרקע דברי הכל אסור: ונוטלין מלפני בהמה: תנא חדא נוטלין מלפני בהמה שפיה יפה ונותנין לפני בהמה שפיה רע ותניא אידך נוטלין מלפני בהמה שפיה רע ונותנין לפני בהמה שפיה יפה אמר אביי יאידי ואידי מקמי חמרא לקמי תורא שקלינן, מקמי תורא לקמי חמרא לא שקלינן והא דתני "נוטל מלפני בהמה שפיה יפה" בחמור דלית ליה רירי "ונותנין לפני בהמה שפיה רע" בפרה דאית

שור שמפטמין אותו גורפין אבוס שלפניו בשבת לתת לתוכו התבן והשעורין ולא יתערב בהן עפרורית ויקון במאכלו: ומסלקין תבן (ג) שלפניו לצדדין כשהוא רב כדי שלא ירעשו ברעי: וחכמים אוסרים. מפ' בגמ' אהיא: ונוטלין מלפני בהמה זו שעורין ותבן ונותנין לפני זו ולא תמריגן טלטול דלא חזי הוא ולא חזי הוא דאין בהמה קלה במאכל הכישל מלפני חבירתה: גמ' אריישא פליגי. לגורפין ואסרי לגרוף משום דפעמים שהאבוס של קרקע וקא מכוין לאשווי גומות שלא יפלו העשורים לתוכו: לא אסיפא פליגי. ומשום דלא חזי שיש בו(ד) שמאס במדרס רגלו: מאי שמע. דאתרוייהו פליגי: מאחד זה ואחד זה. אחד גריפת האבוס ואחד תבן שלפניו לא יסלקנו לצדדין: של קרקע. כעין שעושין גדר קטן לפני בהמה ונותנין מאכל לפניה ממנו דאיכא למיחש לאשווי גומות: מחלוקת באבוס של כלי. וגזרו רבנן גזרה אטו של קרקע: שפיה יפה. לקמיה מפרש: אידי ואידי. שהיה המשגיח סבירא להו: מקמי חמרא לקמי תורא שקלינן. שאינו מטיל רירין ואין מה שלפניו נמאס וכלאו לתתו לפני שור: מקמי תורא לקמי חמרא לא שקלינן. דאית

מסורת השי"ס

[לעיל קיג.]

[בעריכין לייפא הוצא]

[עי' תוס' לעיל קלט: ד"ה תלת]

[עי' תוס' עיינוכין נה: ד"ה כל עיר וכו' נראה דלא גרסי לסגר ד' פיכות]

גרסות מו:

[לעיל קכ ס.]

[גירס' אתריכא ופיכוכו עי' בערוך ערך כוד ג' ל"ל וכו']

הגהות הב"ח

(ה) דלא נפיש ליה ריפתא לא ליבצע וכו' (לא ליבצע בצועי וכו' יפה) תפ"ה וכ"כ ס"ה לא ליבצע בצועי מחקן ובכי משמע מפירש"י: (ב) רש"י ד"ה לא ליכול ירקא ירק חי · ג"כ עיין פרק כיצד מעברין כדף נה במ"ש תוס' בד"ה כל עיר: (ג) ד"ה ויסלק תבן מלפניו לצדדין: (ד) ד"ה לא אסיפא וכו' שיש בו מס שנמאס:

עין משפט נר מצוה

מא א ב מיי' פכ"ה מהל' שבת הל' יח סמג לאוין סה טוש"ע א"ח סי' שח סעיף טז: מב ג מיי' פכ"ו מהל' שבת הל' טז סמג סה טוש"ע שם סעיף כז וכח: מג ד מיי' פ"ז מהל' ברכות הלכה ג: מד הו מיי' פכ"ו מהל' שבת הלכה יט סמג לאוין סה טוש"ע א"ח סי' שכד סעיף טו: מה ז מיי' שם שם טוש"ע שם סעיף יד:

גליון הש"ס

רבינו חננאל

רב חסדא דלרבוכי מיטון ושרי. אמר רב חסדא הא כיתניתא משלפה לדילא מקניא: פי' למשוך הבגד ששוטחו בקנה לתנגב ונעשה נגוב וישאר הקנה במקומו. ולא ממלטלין מותר אבל למשוך הקנה מן הבגד ולטלטלו בשבת אסור שהקנה אינו כלי להטלטל בחצר. אמר רבא ואם כלי קיוואי מותר. פי' אם הוא הבגד שטוח בכלי האורג וכלי האורג נקראין כלי קיוואי כדאמרינן בפרק ואלו קשרים שחייבין עליהן. אתמר אמר רב נחמן אמר שמואל כלי קיוואי מותר למטלטלו בשבת ואפי' כובד העליון וכובד התחתון אבל לא את העמודים ותוב בעא מיניה ר' יוחנן מרבי יהודה בר ליואי כלי קיוואי כגון כובד העליון וכובד התחתון כו'. האי תלא דבשרא פי' יתד של עץ עשוי לתלות בו בשר ופעמים שתולין בו זוליתו [שרי למטלטלו] אבל העץ שתולין בו דגים. כיון שהדגים ריחם רע וקשה אין תולין בו דבר אחר ומסיחין דעתן מפני ומוקצה מחמת מיאוס הוא ואסור: מדנהר אבא. שם מקום הוא: ציפיתא חדתא. פי' מחצלת חדשה בורא בחדא ידא. כגון אבן שאין לה רמים ולא צורך. ומפני שהמסתירים מהן נתייקרה בעיניהם ופייסוהו להראותה להן: מתני' אין שולין את הכרשינין ולא שפין כו' גורפין מלפני הפטם ומסלקין לצדדים כו'. פי' גורפין המאכל בלי הפטם ומאכל שאר בהמות מסלקין לצדדין דברי ר' דוסא חכמים אוסרין ואינגיעא לן רבנן ארישא פליגי והיא גירפין [או] אסיפא פליגי והוא שמסלקין לצדדין ואמרינן ת"ש וחכ"א אחד זה ואחד זה לא יסלקנו לצדדין. ש"מ רבנן אתרוייהו פליגי. אמר רב חסדא מחלוקת באבוס של כלי ואפי' בזה חכמים אוסרין אבל באבוס של קרקע דברי הכל אסור לגרוף

מחבר

"ראי מאן דאמר ... מ"ר ... לדסתפק בהחות ובכל צאת דגרק ריאמר יקי

נוסח אבות ור"חסדא דגניות ובעבדה בכונה

נוסח אבות ור"חסדא דגניות ובעבדה בכונה

נוסח אבות ר"חסדא דגניות ובעבדה בכונה

נוסח אבות ר"חסדא דגניות ובעבדה בכונה

מחבר

• ס"ל דאין התן בגמרא

• ב' לשונות בגמרא

• איבוס ואם ר"ג ואם וחכ"

• איבוס ל"ל

• איבוס ל"ל קונה

נוסח

נ"ל מאן מלפני בהמה זו בהמה אחרת

מחבר

• מקורות שנאמרו סותרות ר"ש ... בגמ' ... ר"ש

• חמור